

tiedote 14.10.2020

Koronatilanne synkistää kuvataiteen loppuvuoden näkymiä – tulonmenetysten arvioidaan kohoavan 30 miljoonaan euroon

Koronavirus on aiheuttanut kuvataiteen alalla tulonmenetyksiä niin taiteilijoille kuin organisaatioille, selviää Suomen Taiteilijaseuran ja Frame Contemporary Art Finlandin tuoreista kyselyistä. Myös syksyn tilanne näyttää hyvin epävarmalle.

Suomen Taiteilijaseura ja Frame Contemporary Art Finland selvittivät syys-lokakuussa koronaviruksen vaikutuksia kuvataiteen toimialaan. Kyselyt olivat suunnattu kuvataiteen organisaatioille ja kuvataiteilijoille.

Suomen Taiteilijaseura selvitti koronaviruksen vaikutuksia kuvataiteilijoiden työtilaisuuksiin ja toimeentuloon maaliskuu- elokuussa 2020. Kyselyyn vastasi yhteensä 163 kuvataiteilijaa aikavälillä 22.9.–1.10.2020. Lisäksi tiedusteltiin arviota mahdollisista tulonmenetyksistä loppuvuoden aikana sekä sitä, ovatko vastaajat saaneet apurahaa tai muuta rahoitusta tulonmenetysten vuoksi.

Koronavirus oli aiheuttanut tulonmenetyksiä yli 80 prosentille vastaajista. Yleisimmät taiteilijoiden tulonlähteet, joihin tulonmenetykset kohdistuivat, olivat teosmyynti (60 % vastaajista), opetustyöt (48 %) sekä teostilaukset (20 %).

Yhteensä tulonmenetysten määrä oli ainakin 300 000 euroa. Tarkkojen summien arviointi oli monelle haastavaa, koska esimerkiksi peruuntuneen näyttelyn mahdollisen teosmyynnin arvoa on vaikeaa arvioida. Ilmoitetuissa summissa oli myös paljon eroja: tulonmenetysten kokoluokka vaihteli 500 eurosta 30 000 euroon. Keskimäärin yhden taiteilijan tulonmenetys oli 4 400 euroa. Kokonaisjoukkoon (n=3300) suhteutettuna visuaalisen alan taiteilijoiden saamatta jäävät tulot maaliskuu- elokuulta 2020 ovat noin **14,5 miljoonaa** euroa.

28 prosenttia vastaajista oli saanut tulonmenetyksiin apurahaa. Heistä lähes kolmasosa oli saanut apurahan valtiolta eli Taikesta tai opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Kyselyssä tiedusteltiin myös arviota tulevista koronaviruksen tai sen rajoitustoimenpiteiden aiheuttamista tulonmenetyksistä syys- joulukuussa 2020. Vastaajista 50 prosenttia varautui syksyn osalta tulonmenetyksiin. Vastaajien arviot tulonmenetysten määrästä vaihtelivat 500 eurosta 25 000 euroon.

Taiteellisen työskentelyn vaikeutuminen keväällä vaikuttaa myös pitkällä tähtäimellä tuleviin näyttelyihin ja muihin työtilaisuuksiin. Monella syksyn tilanteeseen vaikuttaa ratkaisevasti se, toteutuvatko sovitut näyttelyt, opetukset ja muut työtehtävät. Moni arvioi, että vaikka näyttelyt ja yleisötilaisuudet järjestetään, kävijämäärät voivat olla tavanomaista pienempiä.

“Kuvataiteen alan heikko perusrahoitus ja kuvataiteilijoiden sirpaleinen toimeentulo vaikeuttavat tilannetta entisestään”, toteaa Suomen Taiteilijaseuran toiminnanjohtaja **Annukka Vähäsöyrinki**.

Taiteilijat kokevat, että tilannetta helpottaisi esimerkiksi vuokrahuojennukset työhuoneiden vuokriin sekä suorat tuet tekijöiden toimeentulon turvaamiseksi. Parhaassa asemassa ovat olleet ne, jotka ovat työskennelleet koronatilanteen ajan apurahalla.

Kuvataideorganisaatioiden tulonmenetykset kohoavat 4,6 miljoonaan euroon

Nykytaiteen tiedotuskeskus Frame Contemporary Art Finland selvitti kyselyllä koronaviruksen vaikutuksia kuvataideorganisaatioiden (taidegalleriat ja taidetapahtumat) tuloihin kesä–elokuussa 2020. Kyselyyn vastasi yhteensä 54 organisaatiota aikavälillä 15.9.–30.9.2020.

Koronaviruksen vaikutukset taidegallerioihin näkyvät tulojen osalta sekä kotimaisen että ulkomailta (esim. kansainvälisiltä taidemessuilta) tulevan myynnin vähenemisenä sekä tapahtumien peruuntumisena, jolloin omaa tulonhankintaa on ollut vähemmän. Koronaviruksen takia suurin osa taidetapahtumista on peruuntunut kokonaan.

Taidegallerioiden ja taidetapahtumien yhteenlasketut tulonmenetykset kesäkaudelta ovat arviolta noin **miljoona euroa**. Vastaava arvio kevätkaudelta (maaliskuu–toukokuu) on noin **2,3 miljoonaa** euroa. Tällöin suurin osa gallerioista sulki ovensa kokonaan rajoitusten vuoksi.

Yhteensä elokuun loppuun mennessä tulonmenetykset ovat taidegallerioiden ja taidetapahtumien osalta ajalla maaliskuu–elokuu arviolta **3,3 miljoonaa** euroa. Frame arvioi, että kuluva syysy mukaan luettuna (ajalla maaliskuu–joulukuu 2020) tulonmenetykset kohoavat noin **4,6 miljoonaan** euroon, mikäli taidegallerioita ei jouduta syksyn aikana sulkemaan uudelleen. Tällöin menetykset olisivat vielä suuremmat.

Koko kentän tulonmenetykset lähes 30 miljoonaa euroa

Suomen Taiteilijaseuran kyselyn perusteella visuaalisen alan taiteilijoiden saamatta jäävät tulot ajalla maaliskuu–elokuu 2020 ovat kokonaisjoukkoon (n=3300) suhteutettuna noin **14,5 miljoonaa** euroa. Taiteilijaseuran tekemän arvion mukaan tulonmenetykset joulukuun loppuun mennessä kohoavat yhteensä noin **23,7 miljoonaan** euroon. Yhteen laskettuna kuvataiteen kentän (taiteilijat ja kuvataideorganisaatiot) tulonmenetykset joulukuun loppuun mennessä kohoavat **28,3 miljoonaan** euroon.

Lisätiedot

Raija Koli, toimitusjohtaja
Frame Contemporary Art Finland
044 728 9938, raija.koli@frame-finland.fi

Annukka Vähäsöyrinki, toiminnanjohtaja
Suomen Taiteilijaseura
0400 773 105, annukka.vahasoyrinki@artists.fi